

Asia

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen johdosta.

Ilmoituksen tekijä

St1 Oy
Tripla Workery West
Firdonkatu 2 00520 Helsinki

Kiinteistön sijainti ja käyttötarkoitus

Kunnostettava kohde, toimintansa lopettanut polttoaineen jakeluasema, sijaitsee Lehtikankaalla Kajaaniissa osoitteessa Sotkamontie 18 ja kiinteistöllä 205-5-86-2. Kunnostettavan kohteen sijainti on merkitty alla olevaan kuvaan (Kuva 1).

Kuva 1. Kunnostettavan alueen sijainti on merkitty punaisella rajauksella. Lähde: Maanmittauslaitos.

Kiinteistön omistaja

Kiinteistön omistaa Kajaani kaupunki.

Vireilletulo peruste ja vireilletulo aika

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 136 §.

St1 Oy:n ilmoitus on tullut vireille 26.1.2024 Kainuun ELY-keskuksessa. Kunnostuskohde sijaitsee Kainuun ELY-keskuksen toimialueella, joka siten ratkaisee asian.

Maaperä-, pohjavesi- ja pintavesiolosuhteet

Tutkimusraportissa (Sitowise Oy 19.12.2023) esitettyjen tietojen mukaan kohteen maaperä on tutkimusten perusteella täyttöhiekkaa ja moreenia. Näytepisteiden perusteella kallionpinta/kova pohja havaittiin vaihdellen 1,5–3,4 metrin syvyydellä nykyisestä maanpinnasta.

Kunnostuskohde ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue (Matinmäki 1120501 1-luokka) sijaitsee noin 8 kilometrin etäisyydellä koillisessa. Lähin pintavesistö sijaitsee noin 800 metrin päässä kohteesta.

Kohteen piha-alue on asfaltoitu ja alueelle muodostuvat hulevedet ohjautuvat hulevesiviemäriin.

Alueella tehdyt maaperä- ja pohjavesitutkimukset

Maaperä

Alueella suoritettiin näytteenotto 8.11.2023 (Sitowise Oy), jolloin kohdealueelle tehtiin kuusi (6) tutkimuspistettä kairakoneella. Näytteenotto ulotettiin 1,5-3,4 metrin syvyydelle. Kohteessa ei näytteiden perusteella todettu VNa 214/2007 mukaisten viitearvojen ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia. Tutkimusten perusteella maaperässä todettiin laboratorion analyysimenetelmän määrittämissä ylittäviä öljyhiilivetyypitoisuuksia.

Tutkimusten perusteella ja toimintahistoria huomioiden alueen maaperä voi olla pilaantunut tutkimusalueen ulkopuolella. Tutkimuksia ei voitu kohdistaa suoraan mittarikentän, imuputkilinjojen tai säiliöiden kohdalle, jotka ovat suurimpia riskipaikkoja maaperän pilaantumisen kannalta.

Pohjavesi

Pohjavesitutkimuksia ei ole tehty ilmoituksen mukaan.

Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi

Puhdistustarpeen arvioinnin lähtökohdat

Alueen maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitu VNa 214/2007 mukaisesti käyttämällä haitta-aineiden alempia ohjearvoja, koska kunnostuksen tavoitteena on kunnostaa kohdekiinteistö sellaiseen tilaan, ettei kiinteistölle jää käyttörajoitteita.

Yleisesti ottaen kunnostuksen tavoitetaso viitearvoja käytettäessä määräytyy maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen nro 214/2007 mukaan. Sen mukaan maaperää pidetään yleensä pilaantuneena teollisuus-, varasto- tai liikennealueella tai muulla vastaavalla alueella, jos yhden tai useamman aineen

pitoisuus ylittää säädetyn ylemmän ohjearvon. Maaperää pidetään yleensä pilaantuneena muulla kuin edellä tarkoitettulla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn kynnysarvon. Asuinalueilla ja vapaa-ajan käytössä olevilla kiinteistöillä käytetään yleisesti maaperän puhdistamisen tavoitetasona alempaa ohjearvoa.

Öljyhiilivedyistä alempi ohjearvo on bensiinijakeilla (C₅-C₁₀) 100 mg/kg, keskitisleillä (>C₁₀-C₂₁) 300 mg/kg ja raskailla öljyjakeilla (>C₂₁-C₄₀) 600 mg/kg.

Selvitys pilaantumista aiheuttaneista tapahtumista

Ilmoituksen historiatietojen mukaan kohdekiinteistöllä on rakennettu huoltoasemarakennus 1970-luvun alkupuolella ja polttoaineen jakeluasema 1990-luvun alkupuolella. Polttoaineen jakelu ja huoltoasematoiminta lopetettiin vuoden 2023 joulukuussa. Kohteessa ei ole tietojen mukaan tapahtunut maaperän pilaantumiseen johtavia yksittäisiä tapahtumia, mutta kohteen toimintahistoria ja -aika huomioiden kohteen maaperä voi olla pilaantunut polttoaineen jakelutoiminnan takia.

Maaperän puhdistustavoite ja puhdistussuunnitelma

Pilaantuneen maaperän laajuus

Tutkimusten perusteella kohteessa ei ole todettu maaperän pilaantuneisuutta. Tutkimusraportin mukaan on mahdollista, että maaperä on pilaantunut purettavien rakenteiden alta, jonne maaperätutkimuksia ei ole kohdistettu. Pilaantuneen maan määräksi arvioidaan noin 100 m³tr eli noin 200 tonnia.

Puhdistussuunnitelma

Haitta-ainepitoisen maan poiston tavoitetasoksi esitetään kohdekiinteistöllä VNa 214/2007 mukaisia alempia ohjearvoja. Pilaantuneet maa-ainekset kuljetetaan vastaanottoon peitetynä. Haitta-ainepitoisuudeltaan alemman ohjearvon alittavia maa-aineksiä hyödynnetään kairavantojen täytöissä kohdekiinteistöllä.

Kohde on tarkoitus kunnostaa massanvaihdolla jakeluaseman rakenteiden poiston yhteydessä kesällä 2024.

Selvitys työn valvonnasta

Puhdistustoimenpiteitä valvoo kohteeseen nimetty ympäristöasiantuntija. Puhdistustöiden aikana valvoja ohjaa massanvaihtoa näytteenotolla sekä kenttätesteillä ja -havainnoilla, lisäksi osa kenttätesteistä varmennetaan laboratorioanalysein.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

ELY-keskus on tuonut tiedoksi ilmoituksen ja keskustellut 30.1.2024 pilaantuneen alueen puhdistamisesta Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen viranhaltijan kanssa. Kunnan viranhaltijalla ei ollut kommentoitavaa ilmoitukseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ratkaisu

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat –vastuualue on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen ilmoituksen mukaisesti. Maaperän puhdistushankkeessa on noudatettava seuraavia määräyksiä:

1. Kunnostustavoitteet ovat valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen nro 214/2007 mukaiset öljyhiilivetyjen ja muiden haitta-aineiden **alemmat ohjearvot**. Puhdistustaso on varmennettava riittäväillä kenttä- ja laboratorionäytteillä. Vastuu niiden ottamisesta on kunnostuksen valvojalla. Näytteenotto ja kenttäanalyysit on tehtävä asiantuntevasti. Näytteenottajien tulee olla sertifioituja. Laboratorioon toimitettavien näytteiden analysoinnin tulee tapahtua viranomaisten hyväksymässä laboratoriossa.
2. Poistettavat pilaantuneet maamassat, ja muut alueelta kunnostuksen vuoksi poistettavat jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto. Maa-ainesjätettä ja muita poistettavia jätteitä saa luovuttaa kuljetettavaksi sille, joka on merkitty jätehuoltorekisteriin, ja jolla on oikeus harjoittaa jätteen ammattimaista kuljetusta. Kuljettavan yrityksen nimi on ilmoitettava ELY-keskukselle ennen töiden aloittamista.
3. Pilaantuneiden maamassojen ja jätteiden kuljetus sekä kuormaus on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneita maa-aineksia kuljetettaessa on kuorman mukana oltava siirtoasiakirja. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä siirtoasiakirja tai sen jäljennös vähintään kolme vuotta.
4. Mikäli poistettavia massoja on tarve välivarastoida kiinteistöllä, tulee välivarastoinnin olla mahdollisimman lyhytkestoista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten vesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Mikäli välivarastointi tapahtuu päälystämättömällä alueella, on välivarastointipaikan maaperästä otettava varastoinnin päätyttyä jäännöspitoisuusnäytteet.
5. Kunnostustyölle on nimettävä valvoja. Kunnostustöiden valvoja vastaa siitä, että kunnostus toteutetaan ilmoituksen ja siitä annetun tämän päätöksen mukaisesti. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava kirjallisesti Kainuun ELY-keskukselle ja Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen viranhaltijalle. ELY-keskukselle tulee varata mahdollisuus kunnostustöiden tarkastamiseen sovittavana aikana. Ilmoitettaessa valvoja ELY-keskukselle on ilmoitus lähetettävä kirjaamoon (kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi).
6. Kunnostustyön aloittamisesta ja lopettamisesta on ilmoitettava Kainuun ELY-keskukselle ja Kajaanin kaupungin ympäristöviranhaltijalle.
7. Kunnostustyön aikana tulee pitää työmaapöytäkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja kunnostuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Pöytäkirjaa on säilytettävä vähintään kolme vuotta, ja se on pyynnöstä esitettävä valvovalle viranomaiselle.
8. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joista aiheutuu tai uhkaa aiheutua tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin päästöjen ja niistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava viipymättä Kainuun ELY-keskukselle ja kunnan ympäristöviranhaltijalle.

9. Kunnostustyöstä on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Kainuun ELY-keskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta ja viimeisten näytteiden ottamisesta. Loppuraportissa on esitettävä ainakin yhteenvedo tehtyistä kunnostustoimista ja jäännöspitoisuusnäytteiden kenttä- ja laboratoriotutkimusten tuloksista sekä esitettävä näytenäytteiden sijainnit, toteutuneiden kaivantojen laajuus ja sijainti kartalla sekä selvitys poistettujen maa-ainesten ja jätteiden laadusta, määrästä ja toimituspaikasta.

Ratkaisun perustelut

Määräys 1

Valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) 4 §:ssä määritellään ohjearvot. 4 §:n 2 momentin mukaan teollisuus-, varasto- tai liikennealueilla taikka muilla vastaavilla alueilla sovelletaan ylempää ohjearvoa. Muilla alueilla maaperän puhdistamisessa sovelletaan alempaa ohjearvoa. Tässä sovelletaan alempaa ohjearvoa ympäristö- ja terveysriskin poistamiseksi, koska kiinteistölle ei ole tarkoituksen mukaista jättää maankäytön rajoitteita, koska alueen maankäyttö nykyisestä muuttuu.

Kunnostustyön yhteydessä näytteenotolla selvitetään maaperän pilaantuneisuusaste. Laboratoriotutkimuksilla tarkistetaan kenttämittausten oikeellisuus. Ympäristön pilaantuneisuus tulee varmistaa, jotta puhdistettava alue saadaan rajattua. Näytteenottajien tulee olla sertifioituja näytteenoton laadun varmistamiseksi.

Määräys 2

Pilaantumisen ehkäisemiseksi poistettavat maamassat ja alueella muut mahdollisesti olevat jätteet on perusteltua viedä sellaiseen käsittelypaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisiä jätteitä. Jätteitä saa luovuttaa vain jätelain 29 §:n tarkoittamalle hyväksytylle jätteen vastaanottajalle. Jätteenkuljettajan tulee jätelain mukaan olla hyväksyttynä ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Jätelain 5 §:ssä jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Määräys 3

Pilaantuneiden massojen kuormauksesta ja kuljetuksesta on annettu määräyksiä, jotta kunnostustyöstä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-ainesten huuhtoutumista ja näistä johtuvaa lisäpilaantumista kiinteistöllä estetään mm. oikeanlaisen kuljetuskaluston ja -reittien valinnalla.

Jätelain 121 § mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneen maa-aineksen kuljetuksesta, kun sitä siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta, päivämääristä ja kuljettajasta. Siirtoasiakirjaa tai sen jäljennöstä on säilytettävä jätelain 121 §:n mukaan vähintään kolme vuotta.

Määräys 4

Määräys maamassojen välivarastointipaikan maaperänäytteiden ottamisesta on annettu pilaantumisen leviämisen estämiseksi. Määräyksen mukaan välivarastoinnin on oltava hallittua. Tällä ehkäistään alueen roskaantuminen sekä vaaran tai haitan aiheutuminen terveydelle tai ympäristölle.

Määräys 5

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että kunnostus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi mahdollisuus kunnostustöiden tarkistamiseen on tarpeen. Valvojan yhteystiedot on tarpeen ilmoittaa myös kunnan ympäristöviranhaltijalle, jotta tällä on tieto kunnostuksen toteuttajan vastuuhenkilöstä.

Määräys 6

Aloituseroitus ja myös ilmoitus puhdistamisen lopettamisesta on tarpeen puhdistustyön onnistuneen suorittamisen varmistamiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Ilmoitukset tehdään puhdistustyötä valvovalle viranomaiselle. Myös kunnan ympäristöviranhaltijalle on syytä ilmoittaa puhdistustyön käynnistymisestä ja lopettamisesta.

Määräys 7

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa ja raportointia. Kunnostushankkeen työvaiheiden huolellinen ja selkeä dokumentointi on tarpeellista työn onnistumisen lisäksi myös loppuraportin laatimiseksi.

Määräys 8

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys toimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi.

Määräys 9

Loppuraportin perusteella arvioidaan kunnostuksen lopputuloksen hyväksyttävyyttä sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet, kuten jälkiseurantatarve. Loppuraportin laadun varmistamiseksi päätöksessä annetaan vähimmäisvaatimukset raportin sisällöstä. Tietojen kokoaminen loppuraporttiin helpottaa tiedonhakua, mikäli kohteen historiaan on myöhemmin tarvetta palata.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16, 133, 136, 190, 191 ja 205 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 6, 8, 13, 15, 29, 121 ja 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023)
Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta (341/2009)
Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006).

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Käsittelymaksu on 348 euroa.

Päätöksen maksu määräytyy Valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023) mukaisesti ilmoituksen käsittelyyn kuluneen ajan perusteella (6 tuntia x 58 euroa/tunti). Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu edellä mainittuun maksullisia suoritteita koskevaan asetukseen ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa 28.2.2029 saakka (5 vuotta).

Muutoksen haku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä 1.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös (sähköpostitse)

Kiinteistönomistajan edustaja

Kajaanin kaupunki

Suomen ympäristökeskus

Päätös on nähtävillä internetissä ympäristöhallinnon pilaantuneiden maa-alueiden kunnostuspäätökset –sivustolla.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustauluilla

Kainuun ELY-keskus kuuluttaa tästä päätöksestä Kajaanin kaupungin ilmoitustaululla. Kuulutus on nähtävillä myös internetissä Kainuun ELY-keskuksen sivuilla.

Lisätietoja päätöksestä

Ympäristöasiantuntija Jenni Moilanen, puh. 0295 023 809.

Asiakirjan hyväksyntä

Ilmoituksesta annettavan päätöksen on ratkaissut ympäristövastuu -yksikön johtava ympäristöasiantuntija Tatu Turunen ja esitellyt ympäristöasiantuntija Jenni Moilanen, joka vastaa päätöksen valvonnasta. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on Uspa-asiahallintajärjestelmään tallennetun asiakirjan lopussa.

Liitteet

Liite 1. Valitusosoitus.

Valitusosoitus

Liite 1.

Valitusviranomainen

Kainuun elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivän. **Valitusaika päättyy 18.3.2024.**

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perustein (vaatimukset)
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajan kohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Toimittaminen

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43

PL 204,

65101 Vaasa

Vaihde puh. 029 56 42611, kirjaamo 029 56 42780

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.